

УДК 725.13

В.В.Перевалова

ФУНКЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРЕДСТАВНИЦЬКОГО ЦЕНТРУ УРЯДОВОГО КОМПЛЕКСУ В УМОВАХ УКРАЇНИ

Україна - держава, що розвивається, Києву ще дуже багато потрібно зробити, щоб прийти до статусу столичного міста, яке гідне посісти місце серед столиць Європи. Одним із факторів розвитку – є розпланування урядового комплексу.

Урядовий комплекс об'єднує установи законодавчої, виконавчої та судової влади. При його архітектурно-планувальній організації можна виділити такі структурні одиниці:

- Групи приміщень Кабінету Міністрів (робочі кабінети Прем'єра та міністрів);
- Групи приміщень Палати Представників (зал засідань та робочі кабінети Верховної Ради);
- Група приміщень Верховного Суду України;
- Будівля Резиденції Президента;
- Будівля адміністративно-представництва;
- Президент-готель п'ятизірковий (апартаменти для працівників комплексу та апартаменти для гостей).

Найскладнішим за функціональним наповненням є адміністративно-представницький центр. Він представляє собою зосереження представницьких відділів усіх структур. Отже, для того, щоб розглянути функціональну організацію адміністративно-представницького центру, потрібно звернутися до групи будівель, що складають ядро адміністративно-представницького центру, – тобто, церемоніальних будівель. Церемоніальні будівлі призначені для проведення дій, що передбачені церемоніальним протоколом. Одною з дуже важливих церемоній державного рівня є зустріч голів держав. Заходи, що передбачені протоколом цієї церемонії, обумовлюють склад та призначення місць її проведення. Починається візит із зустрічі в аеропорту. Потім Високого гостя супроводжують до резиденції Президента України та до Кабінету Міністрів України, дії відбуваються у супроводі Прем'єр - Міністра України. Розміщують Високого гостя у Резиденції Президента.

До сьогодні в Україні роль представницького центру грає Маріїнський палац. Під час прибуття Гостя до Маріїнського палацу піднімаються штандарти, Президент України виголошує вітальну промову, грає гімн,

здійснюється обхід почесної варти. Потім йде представлення членів делегації та переговори “віч на віч”. Переговори “віч-на-віч” відбуваються у Блакитній залі Маріїнського палацу.

Розширені переговори проходять у Зеленій залі Маріїнського палацу, потім можуть відбуватися підписання спільних документів та зустріч із мас-медіа. Для цих заходів призначена Біла зала палацу.

На наступний ранок може бути запланована бесіда та сніданок в Резиденції Президента, робочий сніданок з міністром закордонних справ, а також виступ Високого Гостя у Верховній Раді. Наступною церемонією може бути покладання квітів до могили Невідомого солдата. На останок відбувається Державний обід від імені Президента у Червоній залі Маріїнського палацу. Іноді, обід проходить у більшій за розмірами Білій залі, тоді під час обіду проходить концерт майстрів мистецтв України, який має познайомити гостей із культурою країни.

У процесі здійснення усіх церемоніальних заходів задіяні такі групи приміщень:

- *Адміністративна;*
- *Церемоніальна;*
- *Ресторанна;*
- *Теле – радіо – прес – центр;*
- *Готельна ;*
- *Культурно-виставкова;*
- *Обслуговуюча .*

Церемоніальна група приміщень функціонально поєднує усі інші групи. Головними зв'язками з церемоніальною групою приміщень поєднуються група теле-радіо-прес-центру, що забезпечує можливість постійного доступу до засобів теле-, та радіозв'язку, для церемоніальної групи приміщень; а також культурно-виставкова група, зустріч у якій може бути головною метою візиту. Головними функціональними зв'язками поєднуються ресторанна та готельна групи приміщень, що мають спільні системи обслуговування. Бажаними зв'язками будівель є поєднання церемоніальної та ресторанної груп для організації званих обідів, бенкетів, сніданків, тощо, а також адміністративної групи, до обов'язків якої входить нагляд та організація прийомів та зустрічей на належному рівні, дотримуючись протоколу. Не бажаний зв'язок церемоніальних приміщень із апартаментами Високого гостя. Ця зона більш приватна, ніж інші. Зв'язок із цією зоною приміщень може здійснюватись через оранжерею, або сад. Другорядні зв'язки поєднують обслуговуючими приміщеннями, що належать до однієї групи, але за різноманітністю своїх функцій, вони розміщені по всьому комплексу і обслуговують різні групи

приміщень. Слід зазначити, що усі інші можливі зв'язки приміщень є не бажаними. Наприклад, поєднання адміністративної групи з прес-теле-центром, суперечить міркуванням безпеки інформації.

Беручи за основу вищезгаданий порядок, а також внутрішні взаємозв'язки груп приміщень, ми можемо виявити взаємозв'язків приміщень, що виконують церемоніальну функцію в адміністративно-представницькому центрі державного значення. Звичайно, ця структура може варіюватися. Наприклад, конференц-зал тут представлений в групі церемоніальних приміщень, а його можна об'єднати із видовищною групою, створивши універсальний зал, який об'єднає функції конференц-залу, кіно - залу, та виставкового залу. Зала ресторану може обслуговувати тільки готельну групу приміщень, а бенкетні зали можна поєднати із тематичними залами церемоніальної групи, які переобладнують у бенкетні зали із сценічною площадкою, баром, тощо. Це відбувається завдяки близькому доступу до виробничих приміщень ресторану.

Для Церемоніальної і Культурно-виставкової групи приміщень доцільно створювати багатофункціональні зали, які мають можливість організації різноманітних заходів. Культурно-виставкові приміщення матимуть можливість трансформування у велику виставкову залу, кінотеатр та залу для виступів. Вони повинні відповідати нормам на проектування концертних залів тому, що тут найбільш широко представлені функціональні зони, що пристосовані для конференц-залів, виставкових залів та кінотеатрів. Всі вони зазначені у ДБН В.2.2-16-2005. Як варіант, склад такої зали буде: демонстраційна частина – трансформована, не має стаціонарної частини з невеликим уклоном, або: стаціонарна частина – трибуни, але повністю трансформована партерна частина.

У церемоніальній групі приміщень основний зал зможе трансформуватися у бенкетний, для офіційних прийомів та заходів, а також у зал з невеликою естрадою. Тематичні зали рекомендовано розміщувати анфіладно, що дає змогу одночасного перебування гостей у декількох залах на великих прийомах.

До адміністративної групи будівель веде головний вхід, який пов'язаний із усіма приміщеннями. Потрібно організувати ще два входи, що носитимуть другорядний характер. Об'єднуючим простором усієї будівлі може бути рекреаційна зона, в яку можна потрапити через головний вхід, а також з кожної частини будівлі. Її роль може відігравати зимовий сад, атриум, внутрішній двір, тощо. Поряд із рекреаційною зоною може розташовуватись кафе для працівників, яке доречно було б пов'язати із ресторанною групою приміщень. Далі іде загальна бібліотека із копії-центром. Потім розташовуються не галузеві

функціональні відділи адміністрації комплексу, до складу яких входитимуть: бухгалтерія, відділ кадрів, відділ заробітної плати, планувальний відділ. До складу приміщень адміністрації комплексу входять: загальний відділ управління справами – канцелярія (група переписки, група контролю, група наказів, юридична група), експедиція (група прийому, реєстрації кореспонденції електронної та письмової, група кур'єрських зв'язків, група відправлення кореспонденції), архів та серверна кімнати, копі-центр.

Склад приміщень керівників адміністрації адміністративного представництва, визначається завданням на проектування. Далі ідуть офісні приміщення, основні відділи, що складають функціональне ядро адміністративної групи приміщень: Приміщення Управління Протоколу та Церемоніалу Президента України; Приміщення структурних підрозділів з питань візитів Президента України, Апарату Верховної Ради України, Секретаріату Кабінету Міністрів України із залученням структурного підрозділу з питань протоколу Міністерства закордонних справ України – стосовно візитів відповідно голів держав, голів парламентів, голів урядів іноземних держав; Приміщення для розміщення Структурних підрозділів з питань протоколу Міністерства закордонних справ України – стосовно візитів міністрів закордонних справ іноземних держав; Приміщення для розміщення структурних підрозділів з питань протоколу органу виконавчої влади, визначеної Кабінетом Міністрів України – стосовно візитів інших високопосадових осіб та представників іноземних держав; Приміщення робочої групи з питань безпеки, таких груп може працювати дві, при чому як разом, так і окремо.

Через поверх бажано проектувати невеликі конференц-зали. На кожному поверсі – блок санвузлів, а при кожному відділу приміщення для прийому їжі, з підведенням гарячої та холодної води. На поверсі, де розташовується адміністрація комплексу можливе створення багатофункціонального конференц-залу. Поряд із функціональним ядром потрібно забезпечити приміщення цивільного захисту, яким можна скористатися при необхідності. Приміщення допоміжного призначення, до яких входять: гараж службових машин, охоронні системи, медпункт, а також технічні приміщення для устаткування. До приміщень обслуговуючого призначення належать приміщення служб, що відповідають за належну роботу технічних систем будівлі, а також господарчі приміщення, їх склад теж визначається завданням на проектування. Що ж до нормативних документів для адміністративної групи будівель – вони є дещо застарілими. Сучасна адміністративна будівля такого центру повинна бути найсучаснішим офісним центром. За класифікацією вона повинна відноситись до класу “А”.

При плануванні приміщень потрібно спиратися на можливість трансформування планувальної системи, щоб надати їй гнучкості і багатофункціональності.

При гнучкому плануванні [3] трансформація може бути внутрішньою та міжвидовою. Ми маємо керуватися внутрішньою трансформацією, тому що головна функція приміщень лишилася не змінною, зміни торкнулися організації відділів, секцій, експозицій. Зміна функції буде відбуватись нерегулярно, без трансформації об'єму та геометрії архітектурного простору, а також із переминою. Перший варіант – ускладнення-спрощення форми, найпростішим прикладом якого є переобладнання простору за рахунок перенесення технологічного обладнання згідно з функціональним процесом. Переміщення може відбуватися: по горизонталі, вертикалі та у складних площинах. Під обладнанням мається на увазі – меблі, орг-техніка.

Ще одним способом трансформації простору без зміни фізичної форми є розмежування простору, при цьому об'єм приміщення лишається без змін, але на деякий час розмежовується на зони. Цього можна досягти завдяки стендам, перегородкам тощо.

Наступний варіант – видозміна форми приміщення за рахунок трансформуваних підвісних стель, щитів, драпірувань, тощо. Прикладом може слугувати центр Помпіду в Парижі. Завдяки підвісним щитам у концертній залі налаштовується акустика під різні види виконання.

Наступним варіантом є прийом трансформації зі зміною геометричних характеристик об'єму – розділення-об'єднання простору. Такий варіант буде доречним у багатофункціональній конференц-залі. Простір у окремій споруді трансформується за рахунок елементів, а комплексу – за рахунок елементів, що об'єднують простір. Елементи роз'єднання та об'єднання переміщуються у різних площинах і дозволяють розмістити різні функціональні процеси. Зміна форми простору в цьому випадку буде проходити на рівні окремих приміщень шляхом збільшення одних приміщень за рахунок інших на всіх рівнях (вертикалі, горизонталі), або за рахунок розділу простору розсувними перегородками, переставними екранами, завісами, пневматичними конструкціями. Можна також змінити простір, лишивши великі блоки простору відгородженими зеленими насадженнями. При гнучкому плануванні є також варіант адаптивного планування, коли будівля приводиться у відповідальність із умовами.

На прикладі адміністративного представництва бачимо специфіку груп приміщень та будівель, що входять до урядового комплексу. Усі вони мають свої функції, але повинні працювати в одному комплексі. Потрібно дослідити функціональні зв'язки кожної групи приміщень та будівлі урядового

комплексу, щоб, виявивши їх поєднання у загальні групи, створити діаграми, які при накладенні на весь урядовий комплекс вкажуть “технологічний ланцюжок”. На основі цього можливе детальне розпланування урядового комплексу для України.

Безумовно урядовий комплекс – це дуже важлива містобудівна одиниця столичного міста. За історії, вона носила містоутворюючий характер. Підходити до його розпланування потрібно із особливою відповідальністю, тому дослідження у цьому напрямі є необхідними. Для Києва зараз відчутна потреба у вирішенні принципових питань, як для столичного міста, що розвивається швидкими темпами.

Література:

1. Административные здания. Серия «Архитектору-проектировщику.» Н.Е. Григоровская А. Я. Розен Стройиздат 1975.
2. Нойферт Е. Строительное проектирование. М.: Стройиздат, 1991г.
3. “ Динамическая архитектура” А. А. Гайдучени, Киев “Будівельник” 1983г.

Анотація

У статті розглядається принципи функціональної організації адміністративних будівель при адміністративно-представницьких комплексах державного значення, їх відмінності від адміністративних будівель нижчого рангу.

Ключові слова: адміністративні будівлі, комплекси.

Аннотация

В статье рассматриваются принципы функциональной организации административных зданий при административно-представительских комплексах государственного значения, их отличительные черты от более низких рангом административных зданий, нижнего ранга.

Ключевые слова: административные здания, комплексы.

Annotation

The article deals with the principles of functional organization of the administrative buildings for administrative and representative set of public values, their distinctive features from the lower ranks of administrative buildings, the lower rank.

Keywords: administrative buildings, complexes.